

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie
ul. Jana Pawła II 52, 66-100 Sulechów
tel. 684782244, fax. 684782245, ops.sulechow@vp.pl

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
W SULECHOWIE
WYPLYNĘŁO
KANCELARIA
2022 -08- 29
Podpis
NR 2873/2022

Sulechów, dnia 29.08.2022r.

Jan Rerus
Radny Rady Miejskiej w Sulechowie
Klub Radnych „FORUM”

PS.020.9.2022

URZĄD MIEJSKI NR		SULECHÓW		RGOK	OR			
B	WPLYNĘŁO				SK			
ZB	KANCELARIA OGÓLNA				ZP			
AZ	i. zał. 29. 08. 2022				IZD			
PW					ZPB			
OPS	podpis przyt.		podpis dekret		GKR			
SG	AW	USCISO	BR	RP	PI	SM	PR	OS

W odpowiedzi na Pana pytanie skierowane do Burmistrza Sulechowa oraz Przewodniczącego Rady Miejskiej w Sulechowie, dotyczące ewentualnych uprawnień osób zamieszkujących w budynkach wielolokalowych zasilanych w ciepło z kotłowni osiedlowych, do uzyskania dodatku węglowego, niniejszym wyjaśniam, co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1692 – dalej „UDW”) „dodatek węglowy przysługuje osobie w gospodarstwie domowym, w przypadku gdy głównym źródłem ogrzewania gospodarstwa domowego jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe, zasilane paliwami stałymi, wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561 i 1576).” Stosownie do art. 2 ust. 2 UDW „przez gospodarstwo domowe, o którym mowa w ust. 1, rozumie się: 1) osobę fizyczną samotnie zamieszkujejącą i gospodarującą (gospodarstwo domowe jednoosobowe) albo 2) osobę fizyczną oraz osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione pozostające w faktycznym związku, wspólnie z nią zamieszkujejące i gospodarujące (gospodarstwo domowe wieloosobowe).” Nadto stosownie do art. 2 ust. 3 UDW „przez paliwa stałe rozumie się węgiel kamienny, brykiet lub pelet zawierające co najmniej 85% węgla kamiennego”. Jak z powyższego wynika, celem UDW jest udzielenie wsparcia osobom korzystającym z urządzeń grzewczych zasilanych paliwami stałymi w powyższym rozumieniu.

Na podstawie art. 2 ust. 19 UDW Minister Klimatu i Środowiska wydał rozporządzenie z dnia 16 sierpnia 2022 r. w sprawie wzoru wniosku o wypłatę dodatku węglowego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1712 – dalej „Rozporządzenie”). W punkcie 3. wzoru wniosku przewiduje się konieczność zaznaczenia głównego źródła ogrzewania gospodarstwa domowego (spośród 8 możliwych opcji), przy czym musi być to źródło „zasilane paliwem stałym” i wpisane do centralnej ewidencji emisyjności budynków, o której mowa w art. 27a ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2022 r. poz. 438, 1561 i 1576). Wśród możliwych do zaznaczenia opcji brak jest miejskiej lub lokalnej sieci ciepłowniczej, czy ciepła systemowego. Niemniej w objaśnieniu do wskazanego punktu wskazano, iż opcję „kocioł na paliwo stałe” należy zaznaczyć „także w przypadku, gdy ogrzewanie budynku realizowane jest przez lokalną sieć ciepłowniczą, obsługiwaną z kotła na paliwo stałe w rozumieniu art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 2022 r. o dodatku węglowym. W tym przypadku do wniosku należy załączyć oświadczenie właściciela lub zarządcy budynku o takim sposobie ogrzewania budynku zgodnie ze zgłoszeniem lub wpisem do centralnej ewidencji emisyjności budynków.”

W punkcie 4. wzoru wniosku przewidziano konieczność zaznaczenia jednej z opcji dotyczących lokalizacji gospodarstwa domowego, a jedną z nich jest opcja, według której gospodarstwo domowe wnioskodawcy znajduje się w „budynku lub lokalu, w których ogrzewanie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

ul. Jana Pawła II 52, 66-100 Sulechów

tel. 684782244, fax. 684782245, ops.sulechow@vp.pl

realizowane jest przez lokalną sieć ciepłowniczą, obsługiwaną z kotła na paliwo stałe zainstalowanego w innym budynku.” W objaśnieniu do powyższego punktu wskazano: „Przez lokalną sieć ciepłowniczą należy rozumieć sieć dostarczającą ciepło do budynków z lokalnych źródeł ciepła (zasilanych węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego): kotłowni lub węzła cieplnego, z których nośnik ciepła jest dostarczany bezpośrednio do instalacji ogrzewania i ciepłej wody w budynku lub ciepłowni osiedlowej lub grupowego wymiennika ciepła wraz z siecią ciepłowniczą o mocy nominalnej do 11,6 MW, dostarczającego ciepło do budynków – w rozumieniu art. 2 pkt 6 i 7 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz o centralnej ewidencji emisyjności budynków. Przez lokalną sieć ciepłowniczą nie należy rozumieć miejskiej sieci ciepłowniczej”.

Na tle opisanych regulacji rodzi się wątpliwość, czy mieszkańcy osiedli zasilanych w energię ciepłą z kotłowni należących do Energetyki Ciepłej Opolszczyzny S.A. mogą skutecznie ubiegać się o dodatek węglowy. Literalne brzmienie pkt 4. wzoru wniosku i objaśnień do poszczególnych elementów wzoru wskazują na taką możliwość (przy założeniu, że kotłownia, jako lokalne źródło ciepła w powyżej przywołanym rozumieniu, zasilana jest węglem kamiennym, brykietem lub peletem zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego i spełnia pozostałe warunki wskazane w objaśnieniu pojęcia „lokalne źródło ciepła”). Tym niemniej wykładnia potwierdzająca uprawnienie ww. osób do dodatku węglowego budzi bardzo poważne zastrzeżenia. I tak:

Jak wyżej wskazano, w myśl UDW warunkiem wypłaty dodatku węglowego jest wpisanie źródła ogrzewania gospodarstwa domowego do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Ustawa (art. 2 ust. 1) jednoznacznie przesądza, że chodzi o tu o następujące źródła: kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe (zasilane paliwami stałymi). Wypada w tym miejscu podkreślić, że w deklaracji stosowanej na potrzeby centralnej ewidencji emisyjności budynków wszystkie ww. opcje są wymienione. Deklaracja przewiduje jednak, jako osobną opcję, „miejską sieć ciepłowniczą/ciepło systemowe/lokalną sieć ciepłowniczą” (część B01 deklaracji). Tym samym zaznaczenie w deklaracji (zgodnie z prawdą), że źródłem ogrzewania jest „miejska sieć ciepłownicza/ciepło systemowe/lokalna sieć ciepłownicza”) powoduje, że **nie jest spełniony literalny warunek określony w art. 2 ust. 1 UDW**. Przepis ten wymaga bowiem, aby w centralnej ewidencji emisyjności budynków wskazano jako główne źródło ciepła jedno ze źródeł wymienionych w tym przepisie (a – jak wspomniano – nie uwzględnia on sieci ciepłowniczych ani ciepła systemowego).

Powyższe prowadzi do konkluzji, że Rozporządzenie wydane zostało z częściowym przekroczeniem upoważnienia ustawowego. Zgodnie z art. 2 ust. 17 UDW „Minister właściwy do spraw energii określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku o wypłatę dodatku węglowego, mając na względzie zapewnienie przejrzystości i komunikatywności tego wniosku.” Rolą Ministra było zatem jedynie określenie wzoru wniosku. Upoważnienie **nie obejmuje umocowania do doprecyzowania czy modyfikowania ustawowych przesłanek nabycia prawa do dodatku węglowego**, które wyczerpująco opisuje art. 2 UDW. Tymczasem w Rozporządzeniu (w formule objaśnienia do wzoru wniosku) postanowiono o możliwości zaznaczenia opcji „kocioł na paliwo stałe”, przewidzianej ustawą, również w przypadku, gdy w centralnej ewidencji emisyjności budynków wpisano dla danego budynku, jako źródło ogrzewania, „lokalną sieć ciepłowniczą”, jeśli jest ona zasilana z lokalnych źródeł ciepła.

W objaśnieniach do wzoru wniosku wskazano, że „przez lokalną sieć ciepłowniczą nie należy rozumieć miejskiej sieci ciepłowniczej” (objaśnienie nr 11). **Problem w tym, że pojęcie „miejskiej sieci ciepłowniczej” nie jest ustawowo zdefiniowane.** Sieci ciepłownicze funkcjonujące w miastach

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie

ul. Jana Pawła II 52, 66-100 Sulechów

tel. 684782244, fax. 684782245, ops.sulechow@vp.pl

mają rozmaity status właścicielski (zarządzane są przez różnego typu przedsiębiorstwa energetyczne). W tej sytuacji trudno określić co w istocie prawodawca miał na myśli i gdzie przebiega granica

między „lokalną siecią ciepłowniczą” (np. zarządzaną przez przedsiębiorstwo energetyczne), a „miejską siecią ciepłowniczą” (która zgodnie z objaśnieniem wyłącza możliwość uznania sieci za lokalną). W tej sytuacji posłużenie się postanowieniami Rozporządzenia (wzoru wniosku) dotyczącymi lokalnej sieci ciepłowniczej nastrocza kolejnych problemów.

Nie budzi większych wątpliwości możliwość przyznania dodatku węglowego gospodarstwom domowym funkcjonującym w ramach wspólnoty mieszkaniowej lub spółdzielni, które zarządzają np. wspólną kotłownią zasilaną paliwem stałym i zaopatrują się w paliwa stałe obciążając kosztami z tego tytułu mieszkańców. Sytuacja poruszona w Pana zapytaniu jest jednak inna. W tym przypadku mamy do czynienia z **dostarczaniem ciepła przez podmiot zewnętrzny (przedsiębiorstwo energetyczne), działający na podstawie koncesji, a przy tym warunki dostarczania ciepła wynikają z taryfy zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki** (vide decyzja nr OWR.4210.27.2022.73.XX.DB z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany taryfy Przedsiębiorstwa Energetycznego Opolszczyzny S.A. dla ciepła). Należy zatem po pierwsze zauważyć, że **celem ustawy o dodatku węglowym nie były transfery finansowe do gospodarstw domowych ogrzewanych z tzw. ciepłoków, w ramach zatwierdzonych taryf, lecz pomoc w nabyciu paliw stałych w obliczu ich gwałtownie rosnącej ceny**. Trudno w tym kontekście zaakceptować wykładnię, w myśl której mieszkańcy budynków wielolokalowych zasilanych z sieci ciepłych byłiby traktowani odmiennie jedynie ze względu na „lokalny” lub „miejski” charakter sieci (cokolwiek ten ostatni znaczy), mimo że warunki dostaw ciepła w obu przypadkach opierają się na tożsamyh zasadach (taryfa). Po drugie **dla sytuacji, w której gospodarstwa domowe korzystają z ciepła dostarczanego siecią ciepłowniczą w ramach zatwierdzonych taryf, ustawodawca przewiduje lub planuje odmienne mechanizmy wsparcia i mechanizmy osłonowe**. Już UDW przewiduje wsparcie koncesjonowanych przedsiębiorstw energetycznych w formie linii kredytowych. Obecnie procedowana jest również ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw, która zakłada ustalanie przez przedsiębiorstwa energetyczne tzw. taryf z rekompensatą dla odbiorców ciepła z przeznaczeniem na cele mieszkaniowe i użyteczności publicznej, co ma ograniczyć wzrost stawek taryfowych w sytuacji rosnących kosztów paliw. Powyższą wykładnię potwierdza niejako Minister Klimatu i Środowiska w wyjaśnieniach zamieszczonych na stronie internetowej (<https://www.gov.pl/web/klimat/pytania-i-odpowiedzi-dodatek-weglowy>), w których podaje między innymi: *„Dodatek węglowy przysługuje również mieszkańcom budynków wielorodzinnych, którzy kupują opał do kotłowni w ramach wspólnoty mieszkaniowej. Wówczas każde gospodarstwo domowe powinno indywidualnie wystąpić o dodatek węglowy. Jeśli kotłownię w budynku obsługuje podmiot zewnętrzny/przedsiębiorstwo, takiemu podmiotowi zewnętrznemu/przedsiębiorstwu dodatek węglowy nie przysługuje.*).

Podsumowując, istotne argumenty prawne przemawiają za uznaniem, że mechanizmy przewidziane ustawą o dodatku węglowym służyć mają wsparciu mieszkańców znajdujących się w sytuacji innej, niż mieszkańcy osiedli ogrzewanych przez kotłownie będące własnością Energetyki Ciepłej Opolszczyzna S.A. znajdujących się przy ul. Łąkowej i przy ul. Piaskowej w Sulechowie, wzmiankowani w Pana zapytaniu. Opisane wyżej wątpliwości nie pozwalają na potwierdzenie prawa do dodatku węglowego dla mieszkańców ww. osiedli. Jednocześnie należy zaznaczyć, że omawiane przepisy budzą powszechnie bardzo poważne wątpliwości, których definitywne rozstrzygnięcie będzie niezwykle utrudnione bez działań doprecyzowujących na szczeblu ustawowym, względnie bez udziału sądownictwa administracyjnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie
ul. Jana Pawła II 52, 66-100 Sulechów
tel. 684782244, fax. 684782245, ops.sulechow@vp.pl

Niniejszej stanowisko nie stanowi wiążącej wykładni przepisów ustawy o dodatku węglowym i przepisów wykonawczych do UDW, albowiem nie ma ku takiej podstaw, a każda sprawa podlega indywidualnej ocenie. Przedstawione stanowisko nie wyłącza możliwości indywidualnego dochodzenia wypłaty dodatku węglowego w ramach przewidzianych UDW procedur.

Jednocześnie informuję, iż 26.08. br. na stronach Ministerstwa Klimatu i Środowiska ukazał się projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła w związku z sytuacją na rynku paliw.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
w SULECHOWIE
mgr Elżbieta Colle

otrzymują:

- Jan Rerus
- Burmistrz Sulechowa
- Przewodniczący Rady Miejskiej w Sulechowie
- a/a